

KNIHOVNA NÁRODNÍHO MUZEA

Národní muzeum

Václavské nám. 68

115 79 Praha 1

<http://www.nm.cz>

Katalog rukopisů: Pavel BRODSKÝ, Katalog iluminovaných rukopisů Knihovny Národního muzea v Praze. Studie o rukopisech, Monographia V, Praha 2000, 489 s.

Počet: 341

Datum vzniku nejstaršího rukopisu: konec 11. století

Jazyky: česky, dánsky, italsky, latinsky, německy, řecky

Obsah: filozofie, genealogie, hagiografie, heraldika, historie, kroniky, lékařství, liturgie, památníky, právo, teologie

Sbírka iluminovaných rukopisů v Knihovně Národního muzea, která je dnes již v podstatě uzavřena, byla vybudována především díky řadě větších či menších darů a odkazů. Hned po založení muzea věnoval Josef Maria hrabě Kolowrat-Krakowský starou zámeckou knihovnu v Březnici, v níž bylo 91 iluminovaných kodexů, z nichž většina pocházela z někdejších středověkých knihoven konventů řeholních kanovníků sv. Augustina v Roudnici nad Labem (59), Sadské (15) a v Jaroměři (2). Sedmnáct iluminovaných kodexů daroval muzeu roku 1827 pražský arcibiskup Václav Leopold Chlumčanský z Přestavlk a v roce 1859 pak následoval odkaz Jana Norberta rytíře z Neuberka, který přinesl dalších sedm rukopisů. Později se sbírka rozrůstala spíše drobnějšími akvizicemi, větší rozmach sbírkotvorné činnosti nastal až po druhé světové válce, kdy Národní muzeum získalo například iluminované rukopisy ze zaniklých knihoven Eduarda Langerá (2), Paula Ototzkého (8) nebo Otakara Kruliše-Randy (13).

Speciální fondový katalog Pavla Brodského podchycuje celý fond iluminovaných středověkých a raně novověkých rukopisů v Knihovně Národního muzea v Praze, to znamená celkem 341 svazků včetně 43 zlomků z období od konce jedenáctého století do doby kolem roku 1620 (ojediněle až do poloviny sedmnáctého století). Vlastnímu katalogu předchází obsáhlá kunsthistorická studie *Iluminované rukopisy Knihovny Národního muzea*, v níž autor podává historický přehled, v němž jsou postupně zhodnoceny muzejní rukopisy české,

německé, italské, francouzské a nizozemské provenience. Vedle obvyklých rejstříků obsahuje katalog i *Rejstřík iluminátorů*, *Rejstřík citovaných rukopisů*, *Heraldický rejstřík*, *Biblický rejstřík* a *Ikonografický rejstřík*.

Další literatura:

F. M. BARTOŠ, *Soupis rukopisů Národního musea v Praze. Svazek I–II*, Praha 1926–1927.

Pavel BRODSKÝ – Marta HRADILOVÁ – Stanislav PETR – Marie TOŠNEROVÁ, *Průvodce po rukopisných fondech v České republice. Díl III. Rukopisné fondy muzeí a galerií v České republice*, Praha 2001, s. 119-137.

Michal DRAGON, *Soupis středověkých rukopisů Knihovny Národního muzea. Doplnky ke katalogům F. M. Bartoše, J. Vašici a J. Vajse*, Praha 2011.